

JAMES FENIMORE COOPER

ULTIMUL MOHICAN

Traducere și note de Raluca Ghențulescu

Prefață de Lucian Pricop

EDITURA CARTEX 2000

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
COOPER, JAMES FENIMORE

Ultimul mohican / James Fenimore Cooper; trad. și note de Raluca Ghențulescu; pref. de Lucian Pricop – București: Cartex 2000, 2020

ISBN 978-973-104-896-3

- I. Ghențulescu, Raluca (trad.; note)
II. Pricop, Lucian (pref.)
821.111

© Editura Cartex 2000, pentru prezenta traducere.

Pentru comenzi și informații, vă rugăm să ne contactați la:

- Tel./fax: 021/323.41.30; 021/323.00.76
- Tel.: 0745.069.898; 0729.951.763
- www.edituracartex.ro
- e-mail: comenzi@edituracartex.ro
- e-mail: comanda.cartex@gmail.com
- O.P. 4, C.P. 184, București

CUPRINS

<i>Un model narativ</i> (prefață de Lucian Pricop)	7
Capitolul I	11
Capitolul II	22
Capitolul III	31
Capitolul IV	41
Capitolul V	50
Capitolul VI	60
Capitolul VII	73
Capitolul VIII	84
Capitolul IX	94
Capitolul X	103
Capitolul XI	115
Capitolul XII	128
Capitolul XIII	144
Capitolul XIV	156
Capitolul XV	172
Capitolul XVI	184
Capitolul XVII	197
Capitolul XVIII	212
Capitolul XIX	224
Capitolul XX	236
Capitolul XXI	250
Capitolul XXII	262

Capitolul XXIII.....	276
Capitolul XXIV.....	291
Capitolul XXV.....	303
Capitolul XXVI.....	316
Capitolul XXVII.....	326
Capitolul XXVIII.....	336
Capitolul XXIX.....	347
Capitolul XXX.....	361
Capitolul XXXI.....	374
Capitolul XXXII.....	382
Capitolul XXXIII.....	401

UN MODEL NARATIV

Ultimul mohican, romanul istoric al lui James Fenimore Cooper (1789 – 1851), a fost publicat pentru întâia dată în ianuarie 1826 sub titlul *Last of the Mohicans, a Narrative of 1757*, la editura J. Miller din Londra, iar în aceste aproape două veacuri a devenit unul dintre cele mai citite romane din literatura americană.

Ultimul mohican se desfășoară pe fundalul masacrului de la Fort William Henry, din timpul războiului francez și indian. Acestea sunt „faptele” în jurul cărora Cooper, primul romancier american cu o notorietate ce avea să treacă dincolo de ocean, construiește povestea incitantă a unei aventuri în sălbăticie. Puternic influențat de drama captivității băștinașilor, prozatorul a creat un model narativ pe care mulți autori americani l-au calchiat. Gândiți-vă numai la seria lungă a westernurilor.

Pionierul vestului, Natty Bombo, apăruse deja, la bătrânețe, în *Pionierii* (1823). În *Ultimul mohican*, el este înfățișat ca Hawkeye, un cercetaș în floarea vârstei care lucrează pentru britanici alături de doi băștinași Delaware, Chingachgook și fiul său, Uncas. Ei le întâlnesc pe Cora și pe Alice Munro, fiicele unui colonel britanic, și pe parcursul romanului le salvează din captivitate, escortându-le în siguranță, sau le urmăresc prin pustietate.

Conceptiile rasiale ale lui Cooper sunt conservatoare; deși apar germenii unei idile interrasiale între Uncas și blânda Cora (a cărei mamă este negresă), relația este înăbușită. Cooper deplânge distrugerea ținuturilor sălbatice și a băștinașilor care le locuiesc, dar

CAPITOLUL I

„Mi-am ascuțit auzul, iar inima mi-e trează:
Nu-mi poți dezvălui un rău mai mare
decât o pierdere lumească
Ia spune-mi: Mi-am pierdut regatul?“

Shakespeare

O caracteristică a luptelor purtate în coloniile din America de Nord era aceea că adversarii, înainte să intre în bătălia propriu-zisă, aveau de înfruntat caznele și primejdiile pustietății. Pădurile dese păreau să pună un hotar de netrecut între teritoriile stăpânite de cele două țări rivale, Franța și Anglia. Temerarii coloniști și europenii încercați în războaie, care luptau cot la cot, pierdeau adesea luni întregi chinându-se să treacă prin vâltorile vreunui râu sau prin cheile abrupte ale munților, în căutarea unei ocazii de a-și dovedi vitejia în vreo bătălie mai demnă decât cea cu natura. Imitându-i pe războinicii locului, renumiți pentru răbdarea lor și pentru nepăsarea față de propria viață, au învățat să depășească orice piedică; se părea că, în scurt timp, nu va mai rămâne niciun refugiu în întunecimea pădurii, nicio ascunzătoare spre care să nu se poată îndrepta cei care voiau să-și stingă setea de răzbunare cu sângele băștinașilor sau cei care luptau în numele politicii reci și egoiste a regilor din îndepărtata Europă.

Nicio provincie de pe întinsul teritoriu mărginit de aceste frontiere n-a oferit, pe cât se pare, o imagine mai vie a cruzimii și a înverșunării cu care se purtau războaiele sălbatice din acele vremuri decât ținutul cuprins între izvoarele fluviului Hudson și Marile Lacuri din apropierea lor.

Natura din acele locuri era generoasă cu luptătorii, înlesnindu-le trecerea prin mai multe mijloace, prea evidente pentru a nu fi luate în seamă. Fâșia alungită a lacului Champlain se întindea de la hotarele cu Canada până la granițele provinciei vecine a New Yorkului, formând o trecătoare naturală până la jumătatea distanței pe care francezii erau nevoiți să o străbată pentru a-și lovi dușmanii. Aproape de capătul dinspre sud, se unea cu un alt lac, ale cărui ape erau atât de limpezi încât fuseseră alese de misionarii iezuiți pentru ritualul purificator al botezului, motiv pentru care se și numea Lacul Sfintei Taine. Englezii, mai puțin pioși, considerau că îi aduseseră destulă cinste acestui lac cristalin atunci când îi dăduseră numele prințului lor, cel de-al doilea născut al casei de Hanovra¹. Astfel, cele două națiuni rivale se uniseră pentru a le răpi stăpânilor nenumiți ai acestui ținut păduros dreptul de a duce mai departe numele original al lacului, Horican².

Înconjurat de munți și presărat cu nenumărate insule, acest lac sfânt se întindea mai mult către sud, pe o lungime de douăsprezece leghe. Din cauza câmpiei înalte care se ridica drept în mijlocul apelor, navigația era îngreunată pe o distanță de câteva mile, iar călătorul era nevoit să se îndrepte spre malurile Hudsonului, unde, în ciuda unor pericole obișnuite, cum ar fi vârtejurile – sau vâltorile, așa cum erau numite în graiul băștinașilor – fluviul devenea navigabil până la vărsare.

Dacă, urmându-și planurile îndrăznețe de cucerire, neobosiții francezi ajunseseră tocmai până la defileurile îndepărtate și greu de trecut ale munților Alleghani, e lesne de imaginat că proverbialului lor spirit de observație nu-i scăpaseră avantajele naturale

¹ E vorba de George de Hanovra, viitorul rege al Angliei, George al V-lea. (n.tr.)

² Triburile indiene, având fiecare limba sau dialectul propriu, dădeau nume diferite aceluiași locuri, deși majoritatea apelativelor erau descrieri ale locului respectiv. Astfel, o traducere literală a acestei frumoase întinderi de apă, așa cum apărea ea în graiul tribului care locuia pe malurile sale, ar fi „Coadă Lacului”. „Lacul George”, așa cum se numește astăzi atât în graiul comun, cât și în actele oficiale, reprezintă într-adevăr un fel de coadă a lacului Champlain, așa cum se poate vedea și pe hartă. (n.a.)

ale ținutului pe care tocmai l-am descris. În repetate rânduri, acesta se preschimbă într-o arenă însângerată, în care se purtară cele mai multe dintre bătăliile pentru cucerirea coloniilor. În punctele strategice de unde se puteau vedea trecătorile, s-au construit forturi, care au fost cucerite și recucerite, dărâmate și ridicate din nou, în funcție de partea în care se înclina balanța victoriei. În vreme ce fermierii părăseau aceste locuri primejdioase, îndreptându-se spre vetrele mai sigure ale unor așezări străvechi, armate mai mari decât cele care în țările-mamă puteau răsturna domnii se vedeau retrăgându-se în adâncul pădurii, de unde, în rarele dăți când se mai întorceau, ieșeau ca stafiile, măcinate de neliniște sau dezamăgite de înfrângere. Cu toate că meșteșugurile pașnice erau necunoscute oamenilor din acest ținut al morții, pădurile erau pline de viață, luminișurile și poienile răsuna de zăngănitul armelor, iar munții vuiau de râsetele și chiotele mulțimii de luptători tineri și curajoși, care urcau plini de voioșie, pentru a coborî apoi în lunga noapte a uitării.

Întâmplările pe care vom încerca să le povestim aici s-au petrecut în acest decor sângeros, în cel de-al treilea an al războiului pe care Anglia și Franța îl purtau pentru luarea în stăpânire a unui ținut asupra căruia niciuna dintre ele nu avea vreun drept.

Imbecilitatea comandanților de oști trimiși peste hotare și nefericita lipsă de energie a miniștrilor de acasă au scăzut prestigiul pe care Marea Britanie și-l câștigase prin talentul și sârguința vechilor ei războinici și oameni de stat. Cum nu mai reprezenta o amenințare pentru dușmanii ei, începuse să-și piardă și încrederea supușilor săi, al căror respect de sine scădea cu fiecare zi. Coloniștii, deși nu aveau habar de ce se întâmpla în politică și erau prea umili pentru a provoca vreo neplăcere, sufereau și ei de pe urma acestei stări de lucruri extrem de înjositoare. Văzuseră de curând o armată aleasă, venind din țara pe care o prețuiau ca pe o adevărată mamă și pe care o socoteau invincibilă; această armată, condusă de un comandant ales din rândurile unei mulțimi de luptători încercați, cu însușiri militare excepționale, fusese pusă pe fugă, în mod rușinos, de o mână de francezi și indieni și scăpase de la nimicire numai datorită calmului și

curajului unui băiat din Virginia, a cărui faimă de om înțelept se răspândise de atunci, cu tăria unui adevăr de ordin moral, până la cele mai îndepărtate hotare ale creștinătății¹.

O mare parte a frontierei rămăsese descoperită din cauza rezultatului dezastruos și neașteptat al bătăliei, iar teama de diferite primejdii imaginare întrecea cu mult pericolul real. Coloniștilor cuprinși de panică li se părea că fiecare suflare de vânt ce venea dinspre pădurile nesfârșite ale Vestului aduce cu ea urletele sălbaticilor, căci firea îngrozitoare a dușmanilor nemiloși sporea peste măsură spaima războiului. Numeroasele masacre recente erau încă vii în amintirea lor și cu toții ascultau cu nesăț povești înfricoșătoare despre crime comise la miezul nopții, ale căror autori nu puteau fi alții decât barbarii locuitori ai pădurilor. În timp ce călătorul naiv și entuziast povestea despre primejdiile întâlnite în pustietate, localnicilor le îngheța sângele în vine de teamă și, chiar și în orașele mari, mamele se temeau pentru siguranța copiilor lor. Pe scurt, marea putere a fricii lua în stăpânire toate cotloanele rațiunii și îi transforma până și pe cei mai curajoși bărbați în sclavii unor trăiri dintre cele mai josnice. Chiar și cei mai încrezători și mai îndrăzneți începuseră să se îndoiască de rezultatul confruntării și, cu fiecare zi, creștea numărul impostorilor care proceau că toate posesiunile coroanei engleze din America fie vor trece în stăpânirea dușmanilor creștini ai Angliei, fie vor fi pustiite de necruțătorii aliați ai acestora.

Așadar, când la fortul care apăra capătul de sud al *portage*¹-ului dintre Hudson și Marile Lacuri a ajuns vestea că generalul francez

¹ Este vorba despre George Washington, care, după ce l-a avertizat pe generalul european cu privire la pericolul la care se expune cu nepăsare, i-a salvat el însuși, cu hotărâre și curaj, pe puținii soldați care supraviețuiseră bătăliei. Faima pe care și-a câștigat-o cu acest prilej a fost principalul motiv pentru alegerea lui ulterioară la comanda trupelor americane. Un fapt demn de menționat aici este că, în timp ce întreaga Americă îl slăvea, pe bună dreptate, pentru meritul său în această campanie, numele lui nici măcar nu figura în vreo cronică europeană a bătăliei sau, cel puțin, autorul nu a găsit nicio astfel de mențiune. În acest mod, țara-mamă trece cu vederea gloria unuia dintre coloniștii săi, încercând să-și impună sistemul de opresiune. (n.a.)

Montcalm² a fost văzut urcând de-a lungul lacului Champlain cu o armată numeroasă, câtă frunză și iarbă s-ar putea spune, adevărul ei a fost primit mai mult cu teama născută din lașitate decât cu bucuria greu de stăpânit a luptătorului care află că dușmanul i-a venit drept în bătaia puștii. Această veste fusese adusă, spre sfârșitul unei zile de vară, de către un sol indian, care, de asemenea, aducea din partea lui Munro, comandantul unei operațiuni militare desfășurate pe malul „Lacului Sfânt“, cererea de a i se trimite urgent întăriri. După cum am mai spus, distanța dintre cele două posturi era mai mică de cinci leghe. Poteca dintre ele fusese lărgită pentru a putea trece căruțele, astfel încât drumul parcurs de acest fiu al pădurii în două ore putea fi făcut cu ușurință de un detașament de soldați, cu tot cu echipamentul necesar, de la răsăritul și până la apusul soarelui. Supușii credincioși ai coroanei engleze dăduseră unuia dintre aceste forturi din pădure numele de William Henry, iar celuilalt, pe cel de Edward, botezându-le astfel după cei doi prinți ai familiei domnitoare. Bătrânul general scoțian de care tocmai am pomenit îl apăra pe primul dintre ele cu un regiment de soldați instruiți și cu câțiva localnici – o forță prea slabă pentru a face față unei armate formidabile ca aceea pe care Montcalm o conducea înspre zidurile sale de apărare. Cel de-al doilea fort, însă, era comandat de generalul Webb, care avea în subordine forțele armate regale din provinciile nordice, cu un efectiv de peste cinci mii de oameni. Dacă ar fi unit toate detașamentele pe care le comanda, acest ofițer ar fi putut aduna un număr de soldați chiar și de două ori mai mare, în vederea unei confruntări cu temerarul francez, care se aventurase atât de departe de fortificațiile sale cu o armată nu cu mult mai numeroasă.

¹ Portage-ul era acea parte nenavigabilă a apei, la care s-a făcut referire mai sus. (n.tr.)

² Este vorba despre Ludovic de Montcalm, marchiz de Saint Veran, care a condus trupele aliate ale francezilor și indienilor în luptele purtate împotriva englezilor, în timpul așa-numitului Război de șapte ani, în care cele două țări rivale, Franța și Anglia, și-au disputat coloniile din America de Nord. (n.tr.)

Stăpâniți, însă, de resemnare în fața destinului lor potrivit, Reațat soldații, cât și ofițerii păreau dispuși mai degrabă să aștepte apropierea teribilului lor dușman la adăpostul fortificațiilor decât să-i iasă în întâmpinare pe traseu și să-l lovească pe neașteptate, după exemplara pildă dată de francezi la fortul Quesne¹.

După ce uimirea provocată de aflarea acestei vești se mai domoli, în tranșeele care se întindeau de-a lungul malului Hudson-ului și care formau un lanț de fortificații exterioare ale fortului, se răspândi zvonul că un detașament de o mie cinci sute de oameni urma să plece în zori spre fortul William Henry, postul aflat la extremitatea nordică a *portage*-ului. Ceea ce la început părea să fie numai un zvon se preschimbă curând în certitudine, atunci când ordinele venite de la cartierele generale ale comandanților se adresau trupelor desemnate să plece în grabă. Toate îndoielile cu privire la intenția lui Webb se spulberară numaidecât, căci preț de o oră sau două nu se mai văzură decât pași grăbiți și chipuri îngrijorate. Răcanii alergau de colo-colo, târăgânând pregătirile printr-un exces de zel care trăda, de fapt, nemulțumirea; veteranii, în schimb, se pregăteau de drum cu calmul celor care disprețuiesc lucrul făcut în grabă. În ciuda înfățișării lor sobre, neliniștea din priviri trăda lipsa oricărei dorințe de a purta un astfel de război în pustietate, pentru care nu se simțeau îndeajuns de pregătiți și de curajoși. Treptat, soarele se cufundă în noianul de lumină din spatele dealurilor îndepărtate dinspre apus, iar când noaptea își aruncă vâlul peste acest loc retras, pregătirile începură să scadă în intensitate; în cele din urmă, se stinse și ultima lumină, venită dinspre cabana de bârne a unuia dintre ofițeri; copacii înveleau într-o umbră deasă atât fortificațiile, cât și fluviul care clipoceia în apropiere, iar liniștea domnea peste întreaga tabără, la fel de adâncă precum cea din pădurea întinsă dimprejurul ei.

Potrivit ordinelor date în timpul nopții, somnul adânc al soldaților fu întrerupt de zgomotul tobelor, al cărui ecou răzbătea

¹ Bătălia de la Fortul Quesne, purtată în iulie 1755, s-a soldat cu înfrângerea armatei engleze, conduse de generalul Edward Braddock, de către o armată mai puțin numeroasă, formată din trupe franceze și indiene. (*n.tr.*)

prin aerul umed de dimineață până la poala pădurii din apropiere, unde lumina tremurătoare a zorilor desena siluetele înalte ale pinilor pe fundalul unui cer senin și strălucitor. Într-o clipă, toată tabăra se puse în mișcare, căci până și cel mai neînsemnat soldat se trezise din culcușul lui ca să-și vadă camarazii plecând și ca să împartă cu ei grijile și agitația momentului. Detașamentul ales se alinie repede în formație simplă. În timp ce soldații antrenati ai trupelor regale mărșăluiau cu semeție pe flancul drept, coloniștii, mai umili, își ocupară pozițiile pe flancul stâng, cu o docilitate pe care numai practica îndelungată o poate face ușor de îndurat. Cele dintâi porniră călăuzele, urmate de gărzile care supravegheau din față și din spate vehiculele greoaie care transportau bagajele; înainte ca lumina cenușie a dimineții să se risipească sub razele soarelui, principalele efective de luptători se încolonară și părăsiră tabăra cu un aer de înalt profesionalism militar, menit să înăbușe temerile numeroșilor recruți care urmau să-și înceapă cât de curând instrucția. Sub privirile admirative ale camarazilor, soldații își păstrară locul în dispozitiv și mărșăluiră semeți, până ce zgomotul tobelor se pierdu în zare, iar ei fură înghițiți cu totul de pădurea în care intraseră cu sfială.

Când adierea vântului încetă să mai aducă ecourile zgomotului făcut de convoi și nici măcar răndurile din urmă ale coloanei nu mai puteau fi zărite, o altă plecare părea să fie pusă la cale, în fața unei cabane de bârne neobișnuit de mare, apărută de santinelele din garda personală a generalului englez. În acest loc erau adunați vreo șase cai, dintre care doi erau înșeuai astfel încât să poată fi călăriți de femei de rang înalt – lucru deloc obișnuit pe atunci prin părțile acestea sălbatice ale țării. Un al treilea cal purta harnașamentul și armele unui ofițer de stat major, în timp ce ceilalți, lipsiți de podoabe la hamuri și încărcati cu numeroase bagaje, aparțineau de bună seamă ordonanțelor, care deja așteptau ordinele celor pe care îi slujeau.

La distanța convenită față de acest spectacol neobișnuit, se adunaseră diferite grupuri de gură-cască, dintre care unii admirau rasa și ținuta armăsarului pursânge al ofițerului, iar alții se uitau la ce se petrecea în jur cu uimirea prostească a curioșilor de rând. Printre ei se afla, însă, și un om care, după înfățișare și

comportament, părea să iasă din tiparul acestui gen de spectatori, nefiind nici gură-cască, nici vădit ignorant.

Individul acesta avea un aspect extrem de dizgrațios, deși nu se putea spune cu precizie ce era mai urât la el; oasele și încheieturile lui nu aveau proporțiile normale pentru un om; când stătea în picioare, îi depășea cu mult în înălțime pe cei din jur, însă când stătea jos părea cu mult mai scund decât majoritatea oamenilor. Această disproporție a membrilor părea să afecteze întreaga lui făptură: avea capul mare, dar umerii înguști, brațele lungi și puternice, dar mâinile scurte, chiar delicate, picioarele și pulpele subțiri, chiar foarte firave, însă extraordinar de lungi, în timp ce genunchii ar fi putut fi considerați extrem de robuști, dacă nu ar fi fost întrecuți în mărime de tălpile uriașe pe care se sprijinea toată această amestecătură de mădulare. Veșmintele pestrițe, alese la întâmplare, nu făceau decât să sporească ciudățenia individului. O haină azurie, cu pulpane scurte și largi și cu guler îngust, dezvăluia un gât lung și subțire și niște picioare și mai lungi și subțiri – dovada celei mai rele dintre toate conformațiile posibile. În partea inferioară a corpului, pantalonii de bumbac galben, strânși pe pulpe și legați sub genunchi cu funde albe, dar destul de ponosiți, ciorapii multicolori și pantofii, dintre care numai unul avea pinten, completau această îmbrăcăminte ciudată, care nu ascundea, ci, dimpotrivă, scotea în evidență toate părțile diforme ale corpului, pe care posesorul, din îngâmfare sau din prostie, le socotea, pesemne, drept calități. Din buzunarul uriaș al unei veste soioase din mătase broșată, împodobită din belșug cu fir de argint, ieșea un instrument care, aflându-se în posesia unui personaj cu o înfățișare atât de războinică, ar fi putut trece drept cine știe ce armă periculoasă și necunoscută; deși mic, acest instrument ciudat stârni curiozitatea celor mai mulți dintre europenii din tabără, cu toate că numeroși coloniști îl mânuiau fără nicio frică, ba chiar cu cea mai mare îndemânare. O pălărie mare, triunghiulară, asemeni celor purtate de preoți în ultimii treizeci de ani, dădea un aer trufaș acestui individ cu chip blajin și oarecum absent, care nu părea să aibă nevoie de ajutorul vreunui obiect de acest fel pentru a-și dovedi importanța rangului.

În timp ce soldații de rând stăteau deoparte, în semn de respect față de cartierul general al lui Webb, personajul pe care l-am descris mai sus păși apăsat până în mijlocul ordonanțelor care se ocupau de cai, exprimându-și deschis fie criticile, fie laudele la adresa acestor animale, care ori îl nemulțumeau pe deplin, ori îl impresionau profund.

– Aș zice, prietene, că acest cal nu e dintr-o rasă autohtonă, ci e adus de pe alte meleaguri, poate chiar din insulița de peste ocean, începu el cu o voce mult prea blândă și melodioasă pentru o persoană de statura lui. Nu că mă laud, dar am cutreierat porturile de pe ambele maluri ale oceanului – și pe cel de la gura Tamisei, care este capitala bătrânei Anglii, și pe cel de aici, numit New Haven – și am văzut multe vapoare și bărci încărcate, ca Arca lui Noe, cu tot felul de vietăți, pe care le duceau să le vândă sau să le dea la schimb în Jamaica. Niciodată, însă, nu am văzut vreun animal ca ăsta, care să se potrivească atât de bine descrierii calului de război din Sfânta Scriptură: „El bate pământul cu copita și mândru de puterea lui pornește spre taberele înarmate; la chemarea trâmbiței, pare că zice: «Haide!» și de departe soarbe cu nările băătălia, tunetul poruncilor căpeteniilor și strigătele războinice.“ Se pare că rasa cailor lui Israel are urmași și în zilele noastre, nu-i așa, prietene?

Neprimind niciun răspuns la discursul său înflăcărat, care, fiind rostit pe un ton atât de plin și de pățimaș, ar fi meritat, într-adevăr, mai multă atenție, cel care tocmai citase din Sfânta Scriptură se întoarse către individul tăcut căruia i se adresase mai devreme și găsi un nou obiect al admirației sale în direcția în care își îndreptase privirea. Acum nu-și mai putea lua ochii de la făptura dreaptă și țeapănă a solului indian care adusese veștile neplăcute din seara trecută. Deși stătea nemișcat și, cu stoicismul caracteristic, părea să nu dea nicio atenție agitației și larmei din jurul său, pe chipul lui se putea citi înverșunarea reținută a sălbaticului, care ar fi putut atrage atenția unei persoane mai experimentate decât cea care îl examina în acest moment cu vădită uimire. Indianul purta la brâu atât tomahawkul, cât și cuțitul tribului său, dar, cu toate acestea, înfățișarea lui nu părea să fie pe de-a-ntregul cea a unui războinic adevărat. Dimpotrivă, avea

un aer resemnat, asemeni oamenilor care tocmai au trecut printr-o experiență dureroasă, din care încă nu au găsit puterea să-și revină. Culoarele tatuajului său de luptă se amestecaseră într-o pată negricioasă, care dădea înfățișării sale aspre un aspect chiar mai sălbatic și mai respingător decât intenționase artistul care îl tatuase. Numai ochii îi străluceau ca o stea de foc printre nori întunecați și în ei se putea citi toată sălbăcia firii sale. Pentru o clipă, privirea sa iscoditoare și, totuși, precaută o întâlnește pe a celui care îl observa, însă imediat își schimbă direcția, ațintindu-se, fie din viclenie, fie din dispreț, asupra unui punct fix din depărtare.

Nu se poate spune ce fel de atitudine i-a sugerat europeanului acest scurt schimb de priviri cu o făptură atât de ciudată, căci numai de cât atenția lui fu atrasă de altceva. Un freamăt general în rândul ordonanțelor și un murmur de voci plăcute vesteau apropierea celor pe care le aștepta întreaga suită pentru a putea pleca la drum. Admiratorul calului de război se retrase de îndată către o iapă scundă și sfrijită, care păștea niște smocuri de iarbă ofilită; cu cotul sprijinit pe pătura care ținea loc de șa, el continuă să urmărească spectacolul plecării, alături de mânzul care sugea liniștit, văzându-și mai departe, cu nepăsare, de masa lui de dimineață.

Un tânăr în uniformă de ofițer le conduse până la caii lor pe cele două domnișoare care, judecând după rochiile pe care le purtau, erau pregătite să înfrunte oboseala unei călătorii prin pădure. Una dintre ele, care părea mai copilăroasă, deși amândouă erau foarte tinere, lăsa să i se zărească obrazul frumos, părul blond și ochii de un albastru strălucitor pe sub pălăria din blană de castor, al cărei văl verzui se desprinsese în bătaia vântului. Trandafiriul zorilor, care încă mai zăbovea printre pini, nu era nici pe departe la fel de strălucitor și de delicat ca acela din obraji ei și nici dimineața senină nu era mai veselă decât zâmbetul pe care tânăra i-l aruncă ofițerului în momentul în care acesta o ajută să urce în șa. Cealaltă, care părea să se bucure de aceeași atenție din partea tânărului ofițer, își ascundea farmecele de privirile soldaților, cu o grijă care s-ar fi potrivit mai bine unei femei cu patru sau cinci ani mai în vârstă decât ea. Se putea ghici, totuși, că, în ciuda croielii desăvârșite a rochiei de călătorie, care

îi punea în valoare tot farmecul, era mai trupeșă și mai matură decât însoțitoarea ei.

De îndată ce le urcă pe cele două tinere în șa, ofițerul sări sprinten pe calul său de război și toți trei făcură o plecăciune în fața lui Webb, care, din politețe, urmărea plecarea lor din pragul cabanei sale. Apoi, întorcându-și caii, drumeții porniră agale spre poarta dinspre nord a taberei, urmași de toată suita lor. Cât timp parcurseră această scurtă distanță, nimeni nu scoase niciun cuvânt, însă cea mai tânără dintre domnișoare tresări și suspină la vederea solului indian, care trecu pe neașteptate pe lângă ea și își croi drum până în fruntea alaiului. Deși nu scoase niciun sunet atunci când sălbaticul o atinse în goana lui, cealaltă tânără, la fel de surprinsă, își lăsă vălul să cadă, dezvăluindu-și mila, admirația și teama din priviri, în timp ce urmărirea cu ochii ei negri mișcările indianului. Părul ei era negru și strălucitor, ca penele unui corb, iar fața, deși nu tocmai oacheșă, părea îmbujorată de sângele care-i clocotea în vine, părând să izbucnească în orice moment. Cu toate acestea, chipul ei bine conturat, demn și nespus de frumos, nu trăda nici urmă de asprime sau de vulgaritate. Când zâmbi, cu îngăduință față de propriul său moment de rătăcire, lăsă să se vadă niște dinți de un alb imaculat, care ar fi pus în umbră chiar și fildeșul cel mai pur. Apoi, trăgându-și vălul la loc, își plecă privirile și merse tăcută mai departe, cufundându-se în gânduri care îi abăteau atenția de la ce se întâmpla în jurul ei.